

MPSV nakupuje ekologický nábytek a židle prostřednictvím DNS

Zadavatel:

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Název VZ:

Jednotlivé výzvy k podání nabídky v rámci dynamického nákupního systému na nákup nábytku a židlí pro potřeby projektů OPZ resortu MPSV

K VEŘEJNÉ ZAKÁZCE

Širší společenské zájmy:

ekologicky šetrná řešení
– udržitelný nákup nábytku a židlí s nižšími negativními dopady na životní prostředí

Předpokládaná hodnota DNS:

2 200 000 Kč bez DPH

Hodnocení nabídek:

Aspekty odpovědného zadávání nebyly předmětem hodnocení, jako zvláštní podmínka plnění byly součástí výzvy k podání nabídky v rámci DNS a smluvních podmínek

Příklad dobré praxe (od r. 2019)

Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) využívalo dynamický nákupní systém pro pořízení nábytku a židlí resortu MPSV s předpokládanou hodnotou 7,6 mil. Kč už od roku 2017. Na dobu 2019 - 2023 pak DNS zavedlo i pro centrální nákupy nábytku a židlí pro potřeby projektů OPZ resortu. Už v roce 2015 ale ministerstvo přijalo Strategii odpovědného veřejného zadávání resortu práce a sociálních věcí, která definovala priority MPSV v oblasti zadávání veřejných zakázek. Vedle diverzifikace zadavatelského řetězce a podpory a rozvoje sociálně odpovědného veřejného zadávání, je strategickým cílem ministerstva i zohledňování celkové udržitelnosti a dopadů na životní prostředí.

Ekologicky šetrné přístupy v rámci resortu MPSV v roce 2020 navíc podpořilo schválení příkazu ministryně s názvem „Zásady pro ekologickou udržitelnost resortu práce a sociálních věcí“, které obsahuje sadu konkrétních opatření v oblasti udržitelnosti v několika krocích pro následující období.

Nábytek MPSV již před zavedením DNS pořizovalo veřejnými zakázkami s ekologickými aspekty, a proto byla snaha tento přístup zachovat, respektive dále rozvinout. Zákon o zadávání veřejných zakázek v § 94 za splnění podmínek tam uvedených umožňuje zadavateli požadovat určité osvědčení, pokud má požadavky na vlastnosti dodávek z hlediska environmentálního. Nicméně MPSV se rozhodlo požadovat pouze vybrané nosné aspekty, které vychází z kritérií pro Ekoznačku EU a aktualizovaných kritérií pro ekoznačku Ekologicky šetrný výrobek. Ve spolupráci s Českou informační agenturou životního prostředí (CENIA) proto byla vytvořena sada standardních ekologických požadavků:

- všech částí nábytku se týká obsah nebezpečných látek,

- u dřevěných částí nábytku (pokud je jejich podíl na hmotnosti větší než 5 %) jde o primární surovinu, požadavky na desky na bázi dřeva, včetně obsahu formaldehydu
- u plastových částí (pokud je jejich podíl na celkové hmotnosti větší než 5 %) jde o vyloučení plastů vyrobených za použití monomeru vinylchloridu, požadavky na změkčovadla, podíl recyklovaných plastů, obsah těžkých kovů
- u kovových částí (pokud je jejich podíl na hmotnosti větší než 5 %) jde o vyloučení použití šestivazného chromu a kadmia na elektrolytické pokovování a limit pro využití niklu a dále limity pro obsah některých těžkých kovů
- u textilií a čalounění (pokud je jejich podíl na hmotnosti větší než 5 %) jde o vyloučení čalounických potahových materiálů vyrobených za použití monomeru vinylchloridu a obsah nebezpečných látek použitých pro barvení, potiskování a konečnou úpravu.

Dalšími požadovanými aspekty jsou požadavky na demontovatelnost či opravitelnost (díly musí být snadno demontovatelné, vyměnitelné a nahraditelné a po skončení životnosti je lze jednoduše roztřídit podle druhu materiálu). A v neposlední řadě, použité obaly musí být vyrobeny ze snadno recyklovaného materiálu nebo materiálu z obnovitelných zdrojů, nebo se musí jednat o obalový systém pro opakované použití. Nepřípustné jsou obaly z PVC. Všechny obaly musí být ručně snadno oddělitelné na části tvořené jedním materiálem (např. lepenka, papír, plast, textilie). V praxi zadavatel postupuje tak, že v rámci součinnosti před uzavřením smlouvy na plnění dílčí veřejné zakázky je vybraný dodavatel vyzván k předložení relevantních dokladů k prokázání splnění environmentálních požadavků stanovených ve výzvě k podání nabídky.

Podrobně jsou ekologické požadavky uvedeny níže v přehledné tabulce, která je zadavatelem využívána jako příloha výzvy k podání nabídky. U všech shora uvedených ekologických požadavků je v tabulce uveden možný způsob jejich prokázání účastníky zadávacího řízení, přičemž je ze zákona vždy možné prokázat je i jiným, rovnocenným způsobem. Shora uvedené požadavky lze však velmi jednoduše prokázat certifikátem o udělení Ekoznačky EU nebo ekoznačky Ekologicky šetrný výrobek.

Shora uvedené požadavky může zadavatel stanovit jako nepodkročitelné - formulovat je jako podmínku účasti v zadávacím řízení (takovým způsobem je v dynamickém nákupním systému využívá MPSV), případně je lze použít v rámci kritéria hodnocení.

Celý souhrn požadavků je poměrně přísně nastavený a ze zkušeností zadavatele výběr dodavatele vyžaduje určitý čas (případně i s odbornou pomocí při posouzení a hodnocení nabídek), zejména pokud dodavatel prokazuje splnění požadavků jiným způsobem než prostřednictvím certifikátu o udělení ekoznačky.

Možná textace do výzvy k podání nabídky:

„Zadavatel požaduje, aby byl nábytek vyroben s maximálně eliminovaným dopadem na životní prostředí a splňoval technické, resp. environmentální požadavky uvedené, včetně způsobů možného prokázání jejich splnění, v příloze č. X této Výzvy k podání nabídky - Přehled environmentálních požadavků a způsob jejich prokazování. Zadavatel si ve smyslu § 104 ZZVZ vyhrazuje předložení veškerých dokladů prokazujících splnění environmentálních požadavků ze strany vybraného dodavatele.“

Příloha X

1. PŘEHLED ENVIRONMENTÁLNÍCH POŽADAVKŮ A ZPŮSOB PROKAZOVÁNÍ

	Kritérium	Hodnota/cíl	Způsob prokázání
Všechny části	Obsah nebezpečných látek	<p>Ve výrobku či v jakémkoli dílci/materiálu, které výrobce nábytku přímo používá, jako jsou lepidla, laky, barvy, základní nátěrové hmoty, mořidla dřeva, biocidní přípravky (např. konzervační přípravky na dřevo), biocidy, zpomalovače hoření, výplně, vosky, oleje, výplně spár a tmelů, barviva, pryskyřice či maziva, apod., nesmí být obsaženy látky klasifikované v souladu s nařízením (ES) č. 1272/2008</p> <p>Nebezpečné látky skupiny 1 – SVHC a CLP Nebezpečnost řadící látku nebo směs do skupiny 1: Látky zařazené na seznam látek SVHC Karcinogenní, mutagenní a/nebo toxický pro reprodukci (CMR) kategorie 1 A nebo 1B: H340, H350, H350I, H360F, H360D, H360FD, H360Fd, H360Df</p>	<p>Výrobce/dodavatel předloží buď:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Úplný seznam všech látek použitých při výrobě a údaje o jejich nebezpečnosti v rozsahu stanoveném v příloze VII nařízení (ES) č. 1907/2006. Pro každou z použitých látek předloží bezpečnostní list nebo záznamy o vlastní klasifikaci v databázi látek registrovaných na základě nařízení REACH vedené agenturou ECHA (není-li k dispozici harmonizovaná klasifikace), nebo 2) Certifikát o udělení Ekoznačky EU nebo jiné ekoznačky udělený v souladu s ISO 14024: Environmentální značka a prohlášení - Environmentální značení typu I.

Kritérium	Hodnota/cíl	Způsob prokázání
	<p>Nebezpečné látky skupiny 2 – CLP Nebezpečnost řadí látku nebo směs do skupiny 2: Kategorie 2 CMR: H341, H351, H361f, H361d, H361-fd, H362 Kategorie 1 toxicita pro vodní prostředí: H400, H410 Kategorie 1 a 2 akutní toxicita: H300, H310, H330 Kategorie 1 toxicita při vdechnutí: H304 Kategorie 1 toxicita pro specifické cílové orgány: H370, H372 Kategorie 1 látka senzibilizující kůži: H317</p> <p>Nebezpečné látky skupiny 3 – CLP Nebezpečnost řadí látku nebo směs do skupiny 3: Kategorie 2, 3 a 4 toxicita pro vodní prostředí: H411, H412, H413 Kategorie 3 akutní toxicita: H301, H311, H331, EUH070 Kategorie 2 STOT: H371, H373</p>	
DŘEVĚNÉ ČÁSTI (pokud je podíl na celkové hmotnosti větší než 5 %)	<p>Primární surovina</p> <p>100 % hmotnostního dřeva použitého ve výrobku je certifikováno FSC nebo PEFC nebo je vyrobeno z recyklovaného materiálu.</p> <p>Pokud certifikační systém povoluje kombinovat v rámci výrobku nebo výrobkové řady necertifikovaný materiál s materiálem certifikovaným a/nebo recyklovaným, musí minimálně 70 % materiálu, jímž je dle vhodnosti dřevo, korek, bambus či ratan, tvořit udržitelný certifikovaný primární materiál a/nebo recyklovaný materiál.</p> <p>Za recyklované materiály se považují materiály definované v normě ISO 14021</p>	<p>Výrobce/dodavatel předloží buď:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Certifikát FSC nebo PEFC, nebo 2) Odpovídající technickou dokumentaci o původu a podílu recyklovaného materiálu, který vstupuje do výroby, nebo 3) Certifikát o udělení Ekoznačky EU nebo jiné ekoznačky udělený v souladu s ISO 14024: Environmentální značky a prohlášení - Environmentální značení typu I.
	<p>Desky na bázi dřeva</p> <p>Veškerá recyklovaná dřevní vlákna nebo štěpka použitá při výrobě desek na bázi dřeva se zkouší podle normy Evropské federace výrobců desek (EPF) pro dodací podmínky recyklovaného dřeva (elektronická verze je k dispozici na adrese: http://www.europanel.org/upload/EPF-Standard-for-recycled-wood-use.pdf), přičemž musí splňovat mezní hodnoty pro následující znečišťující látky (v mg/kg recyklovaného dřeva).</p> <p>Arsen (As) 25 Rtuť (Hg) 25 Kadmiu (Cd) 40 Fluor (F) 100 Chrom (Cr) 25 Chlor (Cl) 1 000 Měď (Cu) 40 Pentachlorfenol (PCF) 5 Olovo (Pb) 90 Kreosot (benzo(a)pyren) 0,5</p>	<p>Výrobce/dodavatel předloží buď:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) prohlášení výrobce desky na bázi dřeva, že v desce nejsou použita žádná recyklovaná dřevní vlákna, nebo 2) Certifikát či protokol o zkoušce dle „standardních dodacích podmínek EPF“, dokládající, že vzorky recyklovaného dřeva splňují mezní hodnoty, nebo 3) Certifikát či protokol o zkoušce dle jiných rovnocenných norem, jejichž mezní hodnoty jsou rovnocenné „standardním podmínkám EPF pro dodání recyklovaného dřeva“ nebo jež jsou přísnější, dokládající, že vzorky recyklovaného dřeva splňují mezní hodnoty.
	<p>Desky na bázi dřeva - obsah formaldehydu</p> <p>Emise formaldehydu ze všech dodávaných desek na bázi dřeva, v podobě, v níž se používají v nábytkových výrobcích (tj. bez povrchové úpravy, s nátěrem, krycí vrstvou, dýhováním), a jež byly vyrobeny s použitím pryskyřice na bázi formaldehydu, musí splňovat jedno z těchto kritérií:</p> <ul style="list-style-type: none"> — musí být nižší než 50 % prahové hodnoty, což umožní jejich klasifikaci jako splňující E1, — musí být v případě polotvrdých dřevovláknitých desek (MDF) nižší než 65 % mezní hodnoty E1, — musí být nižší než mezní hodnoty stanovené normami organizace CARB fáze II nebo japonskými „F-3 star“ nebo „F-4 star“. 	<p>Výrobce/dodavatel předloží buď:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Pro E 1: Protokoly o zkoušce provedené podle normy EN 717-2, EN 120, EN 717-1, nebo podle rovnocenných metod, nebo 2) Pro CARB: Výsledky zkoušky podle normy ASTM E1333 nebo ASTM D6007, z něhož vyplývá, že tyto desky splňují mezní hodnoty pro emise formaldehydu fáze II stanovené předpisem California Composite Wood Products Regulation 93120 nebo 3) Pro F-3 star“ nebo „F-4 star“: Prohlášení výrobce desky na bázi dřeva o splnění mezních hodnot emisí formaldehydu podle normy JIS A 5905 (v případě dřevovláknitých desek) nebo JIS A 5908 (v případě třískových a překližkových desek), přičemž se doloží údaje o zkouškách provedených exsikátorovou metodou podle normy JIS A 1460. 4) Certifikát o udělení Ekoznačky EU, nebo jiné ekoznačky udělený v souladu s ISO 14024: Environmentální značky a prohlášení - Environmentální značení typu I.

	Kritérium	Hodnota/cíl	Způsob prokázání
PLASTOVÉ ČÁSTI (pokud je podíl na celkové hmotnosti větší než 5%)	PVC	V žádné části nábytkového výrobku se nepoužijí plasty vyrobené za použití monomeru vinylchloridu (VCM).	Výrobce/dodavatel poskytne bezpečnostní listy, či jinou technickou dokumentaci, ve které je uvedeno složení plastových částí.
	Změkčovadla	Změkčovadla nesmí obsahovat DNOP (di-n-oktyl ftalát), DINP (di-isononyl ftalát), DIDP (di-isodecyl ftalát).	Výrobce/dodavatel poskytne bezpečnostní listy, či jinou technickou dokumentaci, ve které je uvedeno složení plastových částí, a/nebo jinou dokumentaci, která prokazuje, zda bylo pro jejich výrobu použito změkčovadel, či nikoliv.
	Podíl recyklovaných plastů	20 % z celkové hmotnosti plastu ve výrobku tvoří recyklovaný materiál, pokud je konečný výrobek tvořen z více jak 20 % své hmotnosti plastem. Za recyklované materiály se považují materiály definované v normě ISO 14021.	Výrobce/dodavatel poskytne bezpečnostní listy, či jinou technickou dokumentaci, ve které je uvedena informace o podílu recyklovaných složek.
	Obsah olova, rtuti, cínu, kadmia, šestimocného chromu nebo jejich sloučenin.	Plasty nesmí obsahovat žádný z vyjmenovaných těžkých kovů.	Výrobce/dodavatel poskytne bezpečnostní listy, či jinou technickou dokumentaci, ve které je uvedena informace dokládající splnění požadovaných parametrů.
KOVOVÉ ČÁSTI (pokud je podíl na celkové hmotnosti větší než 5%)	Elektrolytické pokovování	Na elektrolytické pokovování kovových dílců použitých v konečném nábytkovém výrobku nelze používat šestivazný chrom ani kadmium. Nikl je na elektrolytické pokovování povolen pouze, je-li rychlost uvolňování niklu z pokovovaného dílce nižší než 0,5 µg/cm ² /týden, a to podle normy EN 1811.	Výrobce/dodavatel poskytne bezpečnostní listy, či jinou technickou dokumentaci, ve které je uvedena informace o tom, že žádný kovový dílec nebyl pokovován šestivazným chromem, niklem nebo kadmium. Pokud byl na elektrolytické pokovování použit nikl, žadatel předloží prohlášení dodavatele kovového dílce (kovových dílců), doložené protokolem o zkoušce podle normy EN 1811, vyplývající z výsledků, že rychlost uvolňování niklu je nižší než 0,5 µg/cm ² /týden.
	Těžké kovy	Barvy, základní nátěrové hmoty nebo laky, které se používají na kovové dílce, nesmí obsahovat přísady na bázi kadmia, olova, šestivazného chromu, rtuti, arsenu nebo selenu v koncentraci větší než 0,01 % (hmotnostních), a to u žádného z jednotlivých kovů v barvě, základní nátěrové hmotě nebo laku v plechovém obalu.	Výrobce/dodavatel předloží bezpečnostní list poskytnutý dodavatelem barev, základních nátěrových hmot nebo laků, které byly použity, nebo jinou dokumentaci, ve které je uvedena informace dokládající splnění požadovaných parametrů.
TEXTILIE A ČALOUNĚNÍ (pokud je podíl na celkové hmotnosti větší než 5%)	PVC	V žádné části nábytkového výrobku se nepoužijí čalounické potahové materiály vyrobené za použití monomeru vinylchloridu (VCM).	Výrobce/dodavatel poskytne buď: 1) Bezpečnostní listy, či jinou technickou dokumentaci, ve které je uvedena informace dokládající splnění požadovaných parametrů, nebo 2) Certifikát o udělení Ekoznačky EU nebo jiné ekoznačky udělený v souladu s ISO 14024: Environmentální značky a prohlášení - Environmentální značení typu I pro nábytek, nebo textilie dle souvisejících Rozhodnutí EK.
	Obsah nebezpečných látek použitých pro barvení, potiskování a v konečné úpravě.	Z požadavku na obsah nebezpečných látek ve všech částech výrobku (výše jmenované H věty) může být v případě textilií a čalounických potahových materiálů udělena výjimka dle článku 14 b) Výjimky vztahující se na skupiny látek používaných v textilním průmyslu definovaná v Rozhodnutí EK 2014/350/EU, kterým se stanoví ekologická kritéria pro udělování ekoznačky EU textilním výrobkům.	Výrobce/dodavatel poskytne buď: 1) Prohlášení o shodě od všech jednotlivých barvení, textilních tiskáren a závodů na konečnou úpravu, případně od jejich dodavatelů chemických látek. V nich prohlásí, že dále uvedené látky, které byly použity ve výrobním postupu, spolu s veškerými dalšími použitými funkčními látkami, jež mohou zůstat v konečném výrobku, nespĺňují kritéria pro klasifikaci jednou či více klasifikacemi nebezpečnosti a R-věťami uvedenými v tabulce č. 5 Rozhodnutí EK č. 2014/350/ EU stanovujícím environmentální kritéria pro textilní výrobky. Pokud se na látky vztahují výjimky uvedené v tabulce č. 6, pak prohlášení konkrétně vyjmenuje látky, na něž se vztahuje výjimka, a předloží doplňující doklady prokazující, jak jsou v daném případě splněny podmínky pro udělení výjimky. nebo 2) Certifikát o udělení Ekoznačky EU nebo jiné ekoznačky udělený v souladu s ISO 14024: Environmentální značky a prohlášení - Environmentální značení typu I.

	Kritérium	Hodnota/cíl	Způsob prokázání
Další kritéria	Demontovatelnost/ opravitelnost	Výrobek musí být sestaven tak, aby všechny díly byly snadno demontovatelné, vyměnitelné a nahraditelné; po skončení životního cyklu musí být jednotlivé dílce jednoduše roztříditelné podle druhu materiálu.	Výrobce předloží informace pro spotřebitele obsahující jednoduchý a názorný návod k rozebrání a náhradě poškozených dílců/materiálů; rozebrání a náhradu musí být možné provádět pomocí běžného základního ručního nářadí a bez speciální kvalifikace.
	Obaly	Použité obaly musí být vyrobeny ze snadno recyklovatelného materiálu nebo materiálu z obnovitelných zdrojů, nebo se musí jednat o obalový systém pro opakované použití. Všechny obalové materiály musí být ručně snadno oddělitelné na části tvořené jedním materiálem (např. lepenka, papír, plast, textilie). Nepřípustné jsou obaly z PVC.	Popis obalu výrobku musí být poskytnut.